

Pericopa evanghelică din această duminică, a noua după Pogorârea Sfântului Duh ocupă un loc aparte în calendarul Bisericii Ortodoxe prin minunea la care face referire. Fiind în continuarea pasajului evanghelic ce a fost citit duminica trecută, are directă legătură cu evenimentul înmulțirii pâinilor și a săturării mulțimilor. După ce Mântuitorul Hristos a dat drumul mulțimilor și i-a silit pe ucenici să intre în corabie spre a trece pe celălalt mal al Mării Galileii (în fapt era doar un lac cunoscut sub denumirea de Ghenizaret sau Tiberiadei), El s-a retras în munte să Se roage singur. Apostolii rămași în corabie toată noaptea au avut de înfruntat o vreme neprielnică, „marea fiind învăluită de valuri, căci vântul era împotriva” (Matei XIV, 24). Minunea a avut loc la a „patra” strajă a nopții, adică în intervalul dintre 3 și 6 dimineata – după împărțirea romană a nopții în 4 intervale de 3 ore pentru schimbarea paznicilor când Mântuitorul Hristos a venit la ei umblând pe mare. Reacția ucenicilor a fost una firească, cu toate că unele scrieri din antichitate fac referire la anumiți bărbați, sfinți și magi cărora lumea elină le recunoștea puterea de a umbla pe mare sau prin văzduh.

Fireșcul uman a vorbit în locul credinței, apostolii s-au înspăimântat, zicând că e nălucă ceea ce văd și de frică au strigat. Motivul acestei spaima era că ei nu aveau cunoștință, până la acea întâmplare, că în natura lor ar fi și o asemenea putere.

Și tocmai această putere a voit Domnul Hristos să le-o arate ucenicilor, în acel sfârșit de noapte. Și nu numai să le-o arate, ci și să-i învețe să o folosească. Pentru a-i liniști Mântuitorul Hristos a vorbit cu ei zicându-le: „Îndrăzniți, Eu sunt; nu vă temeți!” (Matei XIV, 27). Spre a se convinge Sfântul Apostol Petru a cerut să-i poruncească să vină la El, lucru ce s-a și întâmplat. După primii pași vedem un om cu o credință puternică de a mers pe apă, un om ce a neglijat evidentul naturii încojurătoare și anume vremea neprielnică, dedicându-se total Mântuitorului Hristos.

După cum observa Mitropolitul Antonie de Suroj „atât timp cât Petru a mers privind spre Hristos și năzuind să ajungă la El nu s-a aflat în primejdie, dar îndată ce și-a amintit de sine și de pericolele care îl pândeau a fost pe punctul să piară”. Cu toate acestea a strigat către Mântuitorul Hristos „Doamne, scapă-mă” îndată fiind prins de Domnul Hristos și muștrat pentru puțină sa credință. Evenimentul se încheie pe corabie, dumnezeirea Învățătorului fiind mărturisită de toți apostolii: „Cu adevărat Tu ești Fiul lui Dumnezeu” (Matei XIV, 33). După cum lesne observăm toate câte sunt în lume călătoresc spre o împlinire, spre scopul lor purtat în fiecare părticică a ființei dintru început, spre desăvârșire.

Știm cu toții din experiența vieții că drumul tuturor întâmpină stavili și greutatea lăuntrice și din afară, care adesea nu se pot trece. E ceea ce pilduiește Sfânta Evanghelie de astăzi. „Iar Petru, coborându-se din corabie, a pornit pe apă ca să meargă la Iisus” (Matei XIV, 29). Pentru Sfântul Apostol Petru, când l-a văzut pe Mântuitorul Hristos pășind peste valuri a însemnat prototipul propriei sale desăvârșiri. Împins de năzuință lăuntrică, de a ajunge și atras de porunca ei, a pornit pe ape. Și a făcut câțiva pași, ca pe urmă să se cufunde. Motivul cufundării nu a fost apa, nici valurile, de vreme ce „a pornit” și numai după aceea a început a se cufunda, când i s-a pus împotriva „vântul cel mare” – în ordinea morală: ispitele, încercările și necazurile. Și nici acesta singur, ca obstacol venit din afară, ci văzându-l s-a clătinat în puterea sa lăuntrică: „s-a înfricoșat”. Totuși, n-a disperat, căci cunoștea o altă putere din afară, care dă ajutor împotriva vântului și întărește, când slăbesc puterile lăuntrice ale creștinului. Spre această putere și-a

Îndreptat strigățul: „Doamne, scapă-mă”. Mâna Mântuitorului nu numai că l-a scăpat ci l-a și urcat în corabie – ce închipuie Biserica Sa. Vântul s-a potolit iar ei și-au continuat „drumul spre desăvârșire”.

Icoana aceasta a Mântuitorului pe mare cu Sfântul Petru se aseamănă cu imaginea mamei care își învață copilul să meargă. Copilul face primii pași spre ea, dar mama îl veghează, cu mâinile întinse, ca să-l poată prinde, la cea dintâi clătinare. Spiritualitatea ortodoxă a asemănat această viață cu o mare după cum este cântat și la una din slujbele cu caracter funebru din cadrul cultului divin public. „Marea vieții văzându-o înălțându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând strig către Tine: scoate din stricăciune viața mea mult-Milostive”. Alergarea către Dumnezeu presupune în primul rând credința existenței Lui în viața noastră și mai mult decât atât credința în pronia Lui. De multe ori ne putem întreba unde este Dumnezeu când în văzul nostru sunt încercări, necazuri? Răspunsul pe care Biserica îl oferă este unul ce demonstrează colaborarea dintre om și Dumnezeu în dobândirea vieții veșnice. Credința aduce curaj, aduce îndrăzneala de a continua pe drumul către Dumnezeu, ne aduce în fața ochilor modelul Mântuitorului ce a biruit lumea, ne evidențiază viețile sfinților care au fost și ei oameni. Marcu Ascetul, unul din părinții filocalici spunea „Cel ce vrea să treacă marea spirituală rabdă îndelung, cugetă smerit, veghează și se înfrânează. De se va sili să treacă fără aceste patru, se va tulbura cu inima, dar de trecut nu v-a putea trece”. Prin credință, virtute și faptă ne putem face partea din această împreună-lucrare ce este mântuirea. Restul cu siguranță este adus de Dumnezeu în dreptatea și mila Sa. Sfântul Apostol Pavel spunea „că de vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul și vei crede în inima ta că Dumnezeu l-a înviat pe El din morți, te vei mântui” (Romani X, 9). Alături de Schimbarea la Față și Învierea această minune evidențiază manifestarea într-un mod aparte a slavei Dumnezeului întrupat – Domnul Hristos.

În fața a ceea ce este suprafiresc omul are două posibilități: de a accepta și implicit de a crede sau de a tăgădui, ignoranța fiind în sine negare. Sfinții Apostoli a căror credință a fost pusă la încercare au mărturisit dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu, Mântuitorul Hristos. Minunea are valoare de simbol pentru noi toți: pentru a păși pe marea agitată a acestei vieți fără să ne prăbușim avem nevoie pururea de ajutorul lui Hristos. Condiția izbăvirii noastre este credința nezdruccinată că numai El ne poate mântui.

Evangelia acestei duminici de august ne arată că drumul corabiei în care ne aflăm – Biserica și implicit drumul nostru către Mântuitorul Hristos, către a Sa împărăție nu este unul lin, ci dimpotrivă unul care se confruntă cu un puternic vânt împotrivor. Însă cel în aceeași măsură ne arată că Domnul Hristos se îngrijește de noi, nu ne pierde din ochi „În mijlocul mării (...) i-a văzut cum se chinuiau vâslind, căci vântul le era împotriva” (Marcu VI, 47-48). În ciuda vânturilor care vor clătina corabia Bisericii și care sunt de neevitat în mersul ei istoric, alături de ea și de noi se află, Domnul, Începătorul vieții și Biruitorul morții.

Pentru SighetOnline, Alexandru Lucian, student la Facultatea de Teologie din Iasi